

Obsah

Předkrm.....	2
Kronika	
Jarní sraz s Ginkgem.....	3
Letní tábor.....	5
Puťák Rumunsko.....	17
NášUP	
Vědecký koutek.....	35
Bylo nebylo & bude nebude.....	36

Informace pro rodiče

Přihlášky & příspěvky

Prosím odevzdejte dodatečně přihlášku na akce, pakliže jste tak již neučinili. Noví členové odevzdají i přihlášku do ČTU. Příspěvky na půl roku činí 150 Kč. Na rok 2005 vybíráme opět 300 Kč. Plaťte v roce 2005, nejpozději ale do konce ledna. Kdo zaplatí později, dá do oddílového prasátka 5 Kč za každý týden po termínu!

Sháníme nováčky!

Chtěli bychom poprosit všechny rodiče o pomoc při propagaci oddílu. Máme velké množství nových atraktivních barevných letáků, které by se daly například rozdávat na rodičovských schůzkách ve školách, nebo umístit na obecním úřadě, v muzeích, kulturních domech, atd. Chcete-li nám pomoci, rádi Vám balíček letáků dáme!

	<p>www.vysehrad.org e-mail: info@vysehrad.org</p>	<p>Hledáte smysluplnou celoroční činnost pro volný čas Vašich dětí?</p>
<p>Kde nás najdete a koho kontaktovat?</p> <ul style="list-style-type: none"> Navštivte nás po předchozí dohodě v klubovně: Rejzškova 13, Praha 2 (střední škola Na Nouškově schody, nebo Divadlo Na Fidlovačce, u mostu stanice Vyšehrad). Podívejte se na naše internetové stránky: http://www.vysehrad.org Napište e-mail na: info@vysehrad.org Zavolejte a zptejte se na osobě: Kukuba (Ing. Zdeněk Mroček) mobilní telefon: 77 287 009 Alfons (Michal Hora) mobilní telefon: 754 760 280 		
	<p>Vodácko-turistický oddíl V y š e h r a d</p>	

Takhle vypadá rozložený leták

Proč čtu ŠUP

John Kerry, senátor Kongresu USA

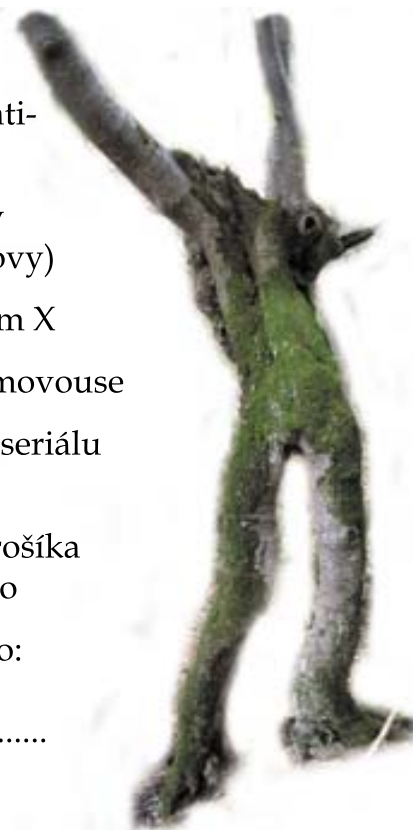
„ŠUP jsem dříve moc nečetl, ale protože jsem kvůli tomu prohrál prezidentské volby, zajistil jsem si raději předplatné na následující 4 roky.“

Fotokvíz

Rumunská přírodnina na obrázku je:

- varmuž lesní
- fagus silvatica
- stopa sovy (nikoliv Sovy)
- chromozom X
- bratr Stromovouse
- nové logo seriálu „Akta X“
- potrava hrošíka liberijského
- něco jiného:

.....
(doplňte)

Týmům chvíli trvalo, než pochopily pravidla, ale pak už se mohlo začít hrát...

obdržel instrukce ke hře. Asi čtvrt hodiny jsme se rozhodovali jestli budeme a hrát, ale naštěstí jsme se rozhodli, že jo. Kontroly byly různě tvárné, například: ruka zlodějská, rozdělení ohně, vyměření vody podle dvou kotlů, kuličky atd. a k tomu jsme ještě museli sebrat různé znaky po lese. My jsme měli ještě usnadnění, a to, že jsme jezdili na kolech.

Hra skončila a byl vyhlášen čert, tato ctnost padla na Davida. Pak se začaly vařit večere, stavět stany a připravovat slavnostňák. Asi v půl osmé se pískli papírnici, a tak jsme se oblékli do krojovek. Odebrali jsme se ke slavnostnímu ohni, kde jsme slavnostně zazpívali „Červená se line záře“ a Ginkgaři nějakou svou. Nastala chvíle vyhlášení, na prvním místě se umístili Pytlíci, nadruhem místě Pavouci a na třetím až čtvrtém se umístily Veverky a (Š)patníci. A tak slavnostňák plynul dál, Maďal rozbil panáka, lidi odcházeli, a tak jsem už odešel i já. Jinak se pařilo prý až do čtyř do rána.

Ráno jsme se všichni probudili do zasněžené, chladné a deštivé krajiny. Pytlíci byli už pochopitelně vzhůru, malí Horácové taky (to jsem poznal po sluchu), a tak jsem se vydal na průzkum okolí. V Pytlíčím Zubru už hořel oheň, a tak jsem se tam trochu

ohřál, potom jsem pokračoval do Zubra u slavnostňáku, kde David rozdělal oheň. Tam jsem vydržel asi tak dvě hodiny. Pak jsem rozhodl, že si půjdu zabalit, protože Maďal chtěl odjet.

Bohužel bylo tak hnusně, že jsme rozhodli přeložit match v lakrosu až na úterý. Tak jsme si teda všichni (Š)patníci zabalili a vyrazili směr Benešov u Prahy, ale jelikož se velmi zhoršilo počasí, rozhodli jsme se jet pouze do Heřmaniček. Tam jsme nastoupili do vlaku, kde už jel zbytek našeho oddílu. Ještě jsme přestoupili v Benešově a potom hajdy do Prahy-Vršovic. Tam jsme dorazili okolo 16:00. Udělali jsme kolečko a rozešli se do svých domovů.

Kubula

Ráno nás překvapil sníh

Letní tábor

1. – 25. července 2004

My všichni, tedy Omv, Kubula, Tygr, Kex, Madla, Sára, Terka, Tea, Pibižuch, Kuba, Ondatra, Kvíčala, Bambul, Myšák, Lukáš, Honzín, Vavřík, Taška, Jana, Magda, Kule, Plác, Tatouch a Alfons jsme se sebrali a vydali po stopách bájného Odyssea. Po stopách Odyssea a za Mášou, Horácem, Matějem, Honzou a Kubou, kteří nás již čekali tam, kde se i jim stopy po Odysseovi ztratily. Cesta to byla dlouhá a strastiplná. Bohatá na úzké chodbičky a štěbetavé dětičky. Odysseus nám však stále unikal, nikde o něm ani zmínka.... Jen to stálé „dyn-dyn... dyn-dyn...“ nám znělo v uších a ocelový oř nás nezadržitelně odvážel do míst, kde se nám snad stopy po Odysseovi opět zjeví...

A bylo to tu, stejně jak Odysseovi jeho rodná Ithaka, jevil se nám naše tábořiště u vísky Malčice v Jižních Čechách. A jako onen bájný rek (či Řek?) museli jeho následovníci ukázat, jak mají za ušima. Úvodní rébus („1,5 slepice, snese za 1,5 dne 1,5 vejce. Kolik vajec snese 9 slepic za 9 dní?“)

zamotal hlavu všem a hlavně favorizovaným luštitelům z řad Špatníků. Jako první to tuším vyluštili kluci ze Štírů a (k)Ahanů. Radovat se však ještě nemohli, Ahalbert jim podstrčil další důmyslný kvíz vlastní výroby, podle kterého bylo lze rozluštit rozdělení táborových posádek...

Museli jsme nechat hlavičky luštitelů namáhat a začít stavět tábor. Ale jen co jsme chtěli začít, rozvinula se debata o rozložení týpek. Nakonec nějací týpci rozhodli o variantě cik-cak oproti tradiční obvodové. A vše se mohlo rozjet. Do lesa se začali nořit „dělníci“ s prázdnými rukama a na louku se vraceli obtěžkáni tyčemi všech možných velikostí. Bylo je třeba malinko přerovnat a přiřadit ke každému týpku ty pravé. I po letech máme stále problém správně uvázat trojnohu, buď se někdo mine v poměření délky, nebo ji špatně uváže a křížení sjede dolů. Ale večer týpka stála a v nich i sem tam nějaká postel. Do historie vstoupilo pátrové lůžko dvojky Jana&Magda, prvních několik pater tedy chybělo, ale to poslední se důstojně tyčilo nad malinkými Ještěrkami kdesi dole. Padaly i nemístné žertíky,

zda budou mít v přízemí garáž... Ale dosti jízlivostí! Je třeba dostavit tábor. Večer se bíle rozblíkal les a přes lávku přešlo Magyalovo kolo i s majitelem. Sláva...

V následujících dnech se na tradičním místě u potoka pomalu zvedala táborová kuchyně. Ze dřevníku se ozývalo přejíždění pořízu po budoucím stožáru, od lávky „Ahoj“ Turba, který za námi dorazil, a v potoce začalo ubývat vody. To Kule se svým týmem započal stavbu vodního dílka, abychom mohli svlažit svá tílka. A jak jsme stavěli, káceli, kopali a jinak budovali tábor a okolí, jako bychom úplně zapomněli, proč jsme vlastně přijeli. Ale tuším, že to bylo někdy třetího dne, jsme už měli tábor jakžtakž vztyčen a Jana nám přečetla část báje o řeckých recích, kteří se chystali dobýt bohatou a mocnou Tróju. Vše to začalo láskou Trojského prince Parida a manželkou krále Sparty Meneláa. A skončilo drancováním a vypálením jednoho z nejskvělejších měst

MASOXOVÉ: Omv, Pibižuch (malinko se nám snažil infikovat tábor dravým korunovým kapitalismem, ale včas jsme ho podchytili a pak i umístili...), Madla (těžce nesla obodování svého (ne)pořádku, a tak se časem ona a ostatní Ještěrky vzmožily a jejich týpý bylo k nepoznání), Myšák (neMyšákoval jako dřív, jeho roli: „Alfo já se nudím“ převzal Honzín) a od druhé půle tábora Vojta

PELOPONÉSANÉ: Kubula (vrchní táborový pošťák a představitel Michaela Jacksona), Kuba (pozor, neplést si ho s Terkou, mají podobný účes), Lukáš, Tea a společně s Vojtou přijel David (po celý tábor měli jedno z nejúhlednějších týpý, tedy až na Teu, ta spala v týpý s Ještěrkami, Janou a Magdou, tam byla rozložena jakási cukrárna a mezitím hrozný herberg, ale asi od půli tábora začaly i holky uklízet)

LAPITOVÉ: Tygr (výborný bojový stratég, ale noční můra své posádky), Ondatra (trochu se mu motá cca 15cm tlustý suchý smrk se 30cm tlustou syrovou borovicí... a není sám), Eliáš (celý tábor mu něco padalo, časem jsme zjistili, že to byly kalhoty), Taška (i přes stýskavičné nálady se nenechal svést k dřívějšímu odjezdu a statečně to s námi i svou vyrážkou vydržel až do konce) a Honzín, který odjel ještě předčasněji, než měl.

HELLESPONTOVÉ: Kex (strážce pokladny a vrchní táborový ekonom), Kvíčala, Sára (zdatná kobyłka, co při vyšťuchování kyklopova oka odnosa téměř všechny protihráče), Vavřík (vrchní Štíří kronikář, táborový zápis v kronice však nedokončil...), Adam (uklizeno měli stále téměř tak jako Peloponésané)

ARGONAUTI: Baloun, Bambul (má stejné problémy s určováním dřevin jako Ondatra), Terka a Jirka, ten si ale bohužel týden před koncem tábora zlomil ulnu i radius a společně se svou sádrou musel odjet domů...

** po smutném odjezdu Jirky jsme k Argonautům přeradili Adama, aby nejen doplnil počet, ale stal se jim vážnou oporou při vrcholení táborové hry.*

na maloasijském pobřeží. Nevím, zda z toho brát nějaký životní příměr, ale své vztahy by si měl každý dobře promyslet...

Odysseus, moudrý vládce malého ostrova Ithaky na severozápadním řeckém pobřeží, se válce chtěl vyhnout předstíraje šílenství. Zapráhl se tedy sám místo vola do pluhu a oral pole, když mu však rek Palamédés dal před pluh jeho synka Telemacha, zastavil pluh a prozradil se. Pod Odysseem se k Tróji plavilo 12 lodí, ale on sám byl vojsku prospěšný hlavně svou chytrostí, byť odvaha nezůstávala pozadu...

My jsme se o moudrost a chytrost pokoušeli první den a myslím, že těmito zbraněmi bychom Odyssea nepřesvědčili. Proto jsme vsadili spíše na rychlost a týmovou spolupráci. Několik Odysseů se skrylo v hracím poli a bylo třeba je dotykem dvou lidí, tak, že mezi jednotlivými dotyky nebyla časová mezera delší třinácti vteřin, přesvědčit k účasti na válečném podniku. Když se druhý dotyk nepovedl, nejčastěji proto, že Odysseus naň nečekal a raději se vzdálil, byl rek, jenž se Odyssea dotknul, mrtev, odevzdal mu kartičku života a šel si pro novou. A život šel dál, po třináctivteřinové době hájení se na Odyssea opět mohly vrhnout davy a zkoušet ho přemlouvat.

Pátého dne přijela posila posádce Argonautů, Baloun v celé své výši. Objevil se v pravý čas, právě probíhaly boje o Tróju a bylo třeba podpořit útočící chátru, nebo jak se píše v báji: hrdinné reky, kteří město i s obyvateli řádně vyplnili.... Ale to už bylo holt věcí doby a Trójané by se jistě nezachovali jinak. V boji byl Baloun ve své kategorii, tj. nejstatečnější a nejlepší reci, třetí. Do boje jsme ho nahnali asi pět minut po příjezdu, čili se ani nestihl rozkoukat a už mu Kubula visel na noze, Tygr ho kousal do ruky a Kex s Omv se je všechny snažili dostat strkáním ven z města. Nakonec byl Kubula první, Tygr druhý, Baloun třetí, Omv čtvrtý a Kex pátý.

Máša a Horác se svými ratoolestmi zvedli

kotvy a za ryku bojovníků a nářku žen se nalodili do svého korábu a ještě večer se střetli s pražskou civilizací v jejím plném rozsahu.

Táborové dny utíkaly, hry se hrály a Odysseus mezitím odplul od vydrancované Tróje směr rodná Ithaka, aby deset let bloudil po Středozezemním moři. Počasí bylo po většinou doby sychravé a deštivé, jen na několik dní jsme měli možnost okusit lechtivé sluneční paprsky a řádně jsme toho využili. Vodní bitvy byly nečekané, veselé a mokré. Samozřejmě že jinak ne moc přívětivé počasí nám kazilo táborový program. Spousta odvážlivců došla při zkoušce odvahy ke křížku hajného Sádeckého, který skončil zásahem pytláků. Vyrobili jsme si krásné masky, které hrály při táborových představeních. Některé z masek byly opravdu skvostné a vstoupily do oddílových dějin. Okolí tábora jsme řádně prošlapali při několika pěkných výletech, třeba do Přídolí, do Krumlova, nebo dvoudenních družinových výpravách a někteří i při svých soukromých nákladově minimalizovaných jedno- až dvounočních výletech.

Asi ve třetině tábora jsme byli s Janou běhat a potkali jsme bílého černě puntikatého psa s větší mordou, který si řekl, že u nás bude bydlet. Zamiloval se hlavně do Tašky, který

o něm říkal: „ten pes mě tak miluje, až mě poškrábal... jedeš pryč ty potvoro...“ Začali jsme mu říkat Daren. Když se mi ho asi po dvou dnech usilovného telefonování na všechna možná kompetentní čísla podařilo udat do útulku, už i obstojně poslouchal a byl se mnou a Janou zase běhat. Čili jistě pochopíte, že jsem si k němu vytvořil jakýsi citový vztah a zaobíral se myšlenkou, co by asi doma řekli, že bych si přivedl psa??? Ale nakonec se v útulku přihlásil majitel a vše dobře skončilo. V útulku psa i řádně vyšetřili a řekli nám, že je úplně zdrav.

V době, kdy byl ještě Daren s námi, jsme měli na táboře noční návštěvu skrze hrnce a jiné kuchyňské náčiní. Hlídka, která vše briskně odhalila, se podle nechala zkorumpovat, a tak nás ráno čekalo překvapení z krapet vybílené kuchyně. Nicméně se rozjelo pátrání a během chvíle jsme objevili válečné ležení družiny Výrů, konkrétně Hrocha, Křečka a Vrápence. Hrncem a ostatní věci jim stateční pátrači odebrali zpět,

aniž si toho spící Výři všimli. Pak byli postupně přibiti sítě k zemi. Do tábora jsme šli napřed s Výří obuví a noční návštěvníci se přikodrcali vzápětí. Bylo to vlastně veselé shledání, a tak byl večer slavnostní oheň na našem slavnostním „Klepetu“. Před slavnostňákem se v táboře objevil Sova, jehož přítomnost ještě o stupínek pozvedla kvalitu hudebního večera. Oheň se myslím vydařil. Hry na kytaru se ujali i takoví zapadlí umělci jako Hroch a Křeček. Výři se dlouho nezdrželi a brzy nás opustili.

I Sovu jsme byli nuceni klacky a kamením vyhnat. Jeho přítomnost nějakým zvláštním způsobem zapříčinila Maďalovu nepoužitelnost. Maďal se vzmohl jen na pravda artikulované a místy i melodické zvuky, jež jsme nebyli schopni rozluštit a nevěděli jsme tudíž, co se nám náš Přemysl snaží k chodu tábora říci. Po odjezdu Sovy se Maďalův jazyk stal srozumitelnějším a vše bylo v pořádku.

Nejbližší návštěvyhodné město u našeho tábora je Český Krumlov. Dlouho jsme tam již tak nějak celotáborově nebyli, a proto jsme se tam jednoho dne vypravili. Špatníci se rozjeli každý za nějakým svým cílem a svou cestou, někteří na dvě a jiní na jednu noc. Nevzali si moc vybavení, a tak se holt museli snažit přežít. My jsme zatím v Krumlově, ti statečnější v řeckých oděvech, zjistili spousty zajímavých věcí, například co je Parkán, Latrán, Barbakán, Fafrnoch, Čuček apod. Dále jsme vyzkoušeli výtvarné nadání obyvatel a návštěvníků města, kteří se snažili zachytit pro naše posádky na papír Odyssea a svůj podpis. A úkol typu „dědeček měnil až vyměnil“ se místy změnil na dědeček měnil až vyžebal, což nebylo cílem, ale myslím, že se v Krumlově všichni dobře bavili. Jinak ti stateční, co šli v řeckých oblečcích, byli: Madla, Myšák, Tea, Sára, Terka a Jirka.

Zaznělo tu pár slov o zlomeném radiu a ulně, ale to nebyl první úraz. Již na počátku tábora, při dřevařském dni, na mě v lese

Horác volal, kdeže mám to šití? Maďal vám tam ležel u potoka, ani se moc nesmál a barvil si vlasy na červeno. Prý ho vzal takový malý zmetek, klacík, jakého by si při sběru dřeva do týpý ani nevšiml... No jak to bylo, ví Kubula a jistě rád osvětlí. Ale tady vidíte, proč zakazujeme nezletilým a nedůvěryhodným osobám kácet samostatně stromy, když i takovému profíkovi, což Maďal bezesporu je, spadne „klacík“ na kebuli. Maďalovi bylo trochu točivo a malátno. Položili jsme ho na zem a spolu se svým kufrem a Tatouchem jsem mu třemi stehy spojil vše potřebné opět dohromady. Mohl se pak ještě nějakou dobu chlubit vyholeným kolečkem v oblasti pravé frontální kosti.

Dosti však chmurů, jinak tábor proběhl až na tradiční řezání prstů a nějakého slimáka snad bez úrazu.

Stále přemýšlím, co jsem ještě zapomněl zmínit. Tábor je dlouhý, doba, která od jeho zakončení uběhla, také není zrovna krátká

a paměť už není příliš stálá... Smířil jsem se s tím, že stejně na spoustu úžasných a důležitých věcí, které jsme zažili, zapomenou a tak se tedy všem omlouvám, ale tak to holt na světě chodí. Ale budu rád, když někdo napíše své vlastní poznatky z tábora a v dalším ŠUPu se mohou otisknout. Ale abych nezdržoval, pojďme dále.

Jako na téměř každém táboře, i nyní se našla vhodná doba na to, abychom přijali do oddílu další lidičky. A tak den po tajném rokování zasvěcených členů oddílu, tj. těch co mají šátek, se u nástupu objevili nově se šátkem Magda a Tygr.

V posledním táborovém týdnu na nás počkaly družinkové výpravy. A tak se táborové posádky větrem rozdělené spojily v pražské družinky a se svými rádci se vypravily poznávat svět. Špatníci šli přes Krumlov, kde navštívili hospitalizovaného Jirku, a pak dále k jakémusi zajímavému pánovi, co žil ve statku na samotě. Ještěrky se vydaly směrem na Rožmberk. Pytlíky

vzal čert a Kahani se šli se svým rádcem Ahalbertem někam pořádně vyspat.

Štíři a já jsme si to namířili směr Sokolčí a povodní protržená přehrada kousek od skal. Brzy po nástupu sbalení, dobře obutí a vybaveni dobrou náladou vyrážíme. Z vísky Zubčice, kam chodíme nakupovat, jsme se sklouzli busíkem do města Kaplice. Odtud nás už ale čekal pochod až na Sokolčí. Původně jsem plánoval spát až ve Slepíčních horách na Sedlu Kohouta, ale stav mně svěřeného mužstva mi říkal něco o zkrácení mých plánů. Po červené značce, která bohužel první 1,5 km není příliš romantická, anžto vede po silnici, jsme došli do vsi Blansko, kde jsme si na pěkné loučce s výhledem do kraje a na zajímavý Blanský kostel dali menší gábl. Přečetli jsme nějakou literaturu a dále po červené značce, která již vyměnila silnici za hezčí lesní cestu, jsme se vnořili do hvozdů pod Hradištským kopcem. K říčce Černé jsme se spustili podél výpusti elektrárenského náhonu. A dole nás čekalo překvapení. Vě-

děli jsme, že se tudy přehnal povodeň, že však z malé klidné říčky udělala horskou bystřinu s korytem větším, než je sama, a plnou balvanů zvicích almary, mě chvilinku zarazilo. Tu chvíli zaražení jsme využili k řádnému prohlédnutí té spoušti, nebo spíš změny? Nevím, mně se změna údolí líbila. Do jedné hezké tůně jsme všichni až na Vavříka naskákali. Vavřovi jsem ještě nedovolil smočit svůj puchýř po polití horkým čajem. Cestou jsem ve skautském táboře hodlal pozdravit bývalého spolužáka Alana, ale byl zrovna pryč. A my jsme si to přes „Mlýn u Dubu“ dál rázovali k bývalé vodní nádrži Černá. Kus přehrady tu chyběl. Jaká to asi byla síla, že přemístila ty tuny kamení a hlíny kamsi do nenávratna. Co povodeň ale nezničila, byly domky nad hrází a my tu mohli nabrat dostatek pitné vody potřebné na vaření. Okolí skalního útvaru Sokolčí bylo nějak moc plné mravenců, což vadilo klukům i mně. Přebrodili jsme tedy říčku a v malém sedýlku kousek nad „Mlýnem u Dubu“ jsme nikým nevi-

Kex po svém vrcholném výkonu - byl pod vodou asi 3 minuty

děni připravili tábořiště. Výhled byl z toho místa úžasný. Viděli jsme loučky a kopečky kolem obce Soběnov, kudy vedla naše cesta druhého dne. Jen Vavřík se chudák nera-

Kubula se vrací z „přežití“

doval. Přišlo na něj jakési blivno a tvářil se ospale a smutně. Ráno nás chladně přijaly vody Černé, kam jsem toho dne pustil už i Vavříka. V Soběnově mě jeden pán s rodinkou podezříval, že všichni čtyři Štíři jsou moji stateční synové. Tak jsem ho rychle

vyvedl z omylu! Až na hrad Pořešín byla cesta lehce žíznivá. U Malše, kterou jsme přebrodili, nás čekal obídek a malá siesta. Nedostatek tekutin nás však zvedl na další cestu. Až u Pořešína nám na základně Tomíků poradili studánku a život byl zachráněn. A čekalo nás ještě asi 8 km. Zahráli jsme si za všeobecného škodolibého veselí hru „ano, ne, jo“. Na louce před Rejty jsme si trestné body oddřeпоvali a hru ukončili. Už jsme měli před sebou jen dvě povinnosti. Dojíst zbytky jídla a dojít poslední 4 km. Obého jsme se zhostili se ctí a jako předposlední jsme dorazili do tábora.

Abych tu nepovídal jen já, předložím vám i náhled Tašky a Lukáše, jaká byla ta naše výprava:

Ráno jsme vyrazili směrem pryč z tábora. K snídani bylo porridge, Myšák si nedal ani jednu lžičku porridge. Cesta byla dlouhá, až jsme přišli k vodě, tam jsme se vykouпали. Všichni kromě Vavříka, protože má na noze pučeje. A pak jsme šli dost dlouho po kamenách. Pořád jsme šli, šli a šli až jsme došli k restaurantu „Mlýn u dubu“. Tam jsme si dali malou přestávku. Pak jsme šli dál až k Sokolci a pak ještě k nějaké

staré přehradě, kterou protrhla povodeň 2002. Pak zase k Sokolčí a tam někde poblíž jsme se ustanovali. Pro Vávru to bylo kruté, protože zvracel! K večeri jsme měli Miláno. A k snídani müsli. Ráno jsme vyrazili směrem tábor. Hned kousek co jsme se ustanovali tam kousek jsme se i vykoukali. Pak jsme šli, šli a šli a zase šli, šli a šli až jsme došli do tábora. Mám pocit, že jsme přišli předposlední.

Výpravy se zúčastnili: Alf, Vavřík, Myšák, Lukáš a já Taška.

V Řeckém světě se na výsluní zájmu hrálo atletické zápolení a vůbec všeliké sportovní hry. Vždyť i myšlenka Olympijských her pochází z Řecka. A jednoho krásného dne se rozpoutalo Olympijské závodění i u nás na táboře. Disciplíny byly postaveny tak, aby každý mohl přijít se svou troškou do závodního mlýna. Blíže o hrách však bude muset zapsat někdo jiný. Já a Maďal jsme si na tento den vzali „volno“ a jeli jsme na kolech trochu poškádlit skály na Sokolčí u říčky Černé (viz výše). Maďalovi se asi 1km před cílem rozbilo, pro tu chvíli nenávratně, kolo. Došli jsme tedy

zbytek pěšky. Nutno podotknout, že ve chvíli, kdy jsme pod skálou na hodčku ulehli na dospání, v táboře asi teprve vstávali. Vyrazili jsme už někdy těsně po východu slunce a scenérie, jež jsme byli nuceni obdivovat, nám až vyrážely dech. Na Věžovatých Pláních jsme asi půl hodiny zmateně pobíhali a nevěděli, kam dřív koukat... Lezecky považuji náš výlet za středně hodnotný, spíše odpočinkový. Na „RP“ čili „rot punkt“ (tažení cesty od spodu a bez „odsedu“ či pádu, ale je jedno, na kolikátý pokus) jsem nevyšel nic, jen jednu cestu za 4 jsem s funěním vysápal, ještě když Maďal dřímával. Celý den jsme brousili stěnu „Top

Soutěž v plachtění

rope“ neboli „na rybáře“, což znamená s horním jištěním, což se nepovažuje za velký lezecký výkon. Cestou zpět to začalo být zajímavé, Maďal si dal své kolo na můj batoh a svá záda a já Maďalův batoh na má záda a jel napřed do tábora, kde jsem hodlal nechat svého oře a se zadním kolem běžet Maďalovi naproti. A tak jsme si dali krásný triatlon: kolo-lezení-běh. Večer jsme si vyprávěli s ostatními, jak jsme si všichni zase krásně užili světa.

Když se jednoho krásného dne tábor probudil, šéfové byli Špatníci. Nikdo neví, jak se to mohlo stát, ale role nás rádců přebrali oni a my jsme se jen z pozic nejmenších pitrýsků mohli koukat, jak jim to jde. A že jim to šlo! Den se myslím vydařil a

líbil se nejen zbytku tábora, ale i Špatníkům a také nám. Připravili několik pěkných her, kde myslím vévodila opičí dráha přes potok. Tady by asi příště neškodila od-

borná konzultace někoho, kdo umí vázat s lany... Ale i přes vachrlatou konstrukci unesla opičárna i nejtěžší z nás. A proto díky Špatníkům za pěkný den.

Protože už jsem popsal poměrně dost stránek, je třeba vést zápis do finále. A táborová hra finalizuje závěrečným úsekem (pracovně ZÚ). Ten začal luštěním v táboře. Po lese byly rozházeny, zastrkány a pověšeny spousty dřevěných tabulek. Ty si bylo nutno zapamatovat a jejich obsah donést do hlavního posádkového stanu. Někomu se dařilo lépe a Balounům a Tygrům hůře. Když byla zpráva řádně vyluštěna, celá posádka se sbalila na dlouhou cestu a přes několik kontrol spěchala do hájku u Oseka. Bohužel hned první kontrola nebyla schopna dodržet časový harmonogram ... Ale vše nakonec dopadlo dobře a všichni jsme se sešli v onom hájku obletování milióny dotěrných mrchničků a komárů. U Turbova stánku proběhl nákup jídla a tábornických potřeb, něco zbylo i na nás a večer byl hnedle veselejší. Jako poslední večerní úsek měly posádky přijmout zprávu vysílanou z louky střídavě v morseově abecedě a semaforu. Obzvláště semafor vysílaný za tmy pomocí červených blikátek na kolo vypadal efektně. Ale už toho necháme, je čas jít spát.

Jak se ráno posádky budily, zjišťovaly, že osiřely a vedení tábora se kamsi „zdejhlo“. Čekala tu však na ně šifrovaná zpráva, k jejímuž přečtení měli použít klíč večer vysílaný z louky. My jsme vyhlíželi první luštitele zalezlí ve stanu, jen s nohama vystrčenýma ven. A podle těchto nohou si měla děcka vybrat průvodce aneb Odysseova syna Telemacha. Občas se ozývaly hlášky typu: „to jsou hnusný nohy, toho nebereme“, ... apod. Vybraný průvodce se ujal svých svěřenců a ti mu byli nyní odkázáni na milost a nemilost. Čekala je trasa Osek - Hamr - Věžovatá Pláň - skála na hřebeni - Včelíny - Malčická náves - louka nad Medvídkem - Pentagon - tábor. A to vše ztíženo mlčením, nenápadným odhazováním kamínků, rychlým schováváním, kopáním balónku, zkouškou orientace v časoprostoru, sháněním věcí, pátráním po lilii a hledáním hadráků poslepu. A to vše s rizikem ztráty života, což mohlo znamenat svázání ruky, obou rukou a ještě k tomu oslepnutí...

Mě si vybrala posádka Masoxů, kteří mě cestou několikrát dobře pobavili. Před Vě-

Baloun, Terka a Bambul při rozdělávání ohně třením dřev

žovatou Plání u malebného odpočívadla se studánkou (velikostí spíše studnou) jsem náhle vykřikl „Trójané jedou“ a všichni se museli, než jsem napočítal do 13, schovat tak, abych je neviděl. Po uplynutí limitu, kdy jsem z milých reků a rekyně nezahlédl ani podrážku, dostali pokyn se ke mně opět vrátit. Stále měli zakázáno pod hrozbou ztráty životů promluvit, tak se ke mně mlčky blížili. Jen Madla natahovala moldánky, ale jelikož stále mlčela, nebylo jasné proč. Byla celá mokrá, což asi nebylo od slz... Postupným šetřením jsem zjistil, že spadla do té studánko-studny. Nějak se jí podařilo uklouznout a protlačit se malým otvorem, až byla celá ve vodě... A přes toto mokré a studené překvapení jistě spojené s nemalým úlekem se hlasově neprojevila, což považuji za velké sebeovládnutí. Další cestou se životy ztrácely, opět obnovovaly, sem tam bylo možno získat i něco k jídlu, čehož ovšem Masoxové nevyužili, a těsně před finálovým zakončením úseku bylo možno získat i něco hadrákových koulí. A teď už čekali milé posádky jen rozverní

ženiši, kteří se chystali oženit s Odysseovou chotí Penelopou. Ženiši se poflakovali v Pentagonu a z lesa se po jedné blížily posádky, které je ve jménu Odysseově měly zneškodnit. V naší verzi měli i ženiši zbraně v podobě hadrákových koulí a posádky tedy neměly úkol úplně jednoduchý. Jako jeden z úspěšných likvidátorů ženichů byl

Peloponésanské divadlo

Tygr a jeho posádka. Lesem se ozýval hysterický Tygrův řev, když se snažil formovat linie útočníků, a ženiši z toho pomřeli smíchy. Všech pět bitev s ženichy proběhlo a poslední úsek táborové hry byl za námi.

Zbývá už jen dopočítat body, připravit slavnostní ohniště, určit čerta, dát do kupy odměny, naladit kytary a naučit se Krinolínu. A když to vše bylo hotové, byl už tak akorát čas písknout papírníky. A když už měli krojové košile i ti největší opozdílci, ozvaly se tečky a vyrazili jsme. K ohni za námi přišli i Krup a Diki, kteří se přijeli podívat a pomoci nám s bouráním tábora. A fuj! Málem bych vynechal to nejdůležitější. Výsledky táborové hry. Nejdříve tedy rozmístění posádek:

1. **Hellespontové** (Kex, Kvíčala, Sára, Vavřík) – 886 bodů
2. **Peloponésané** (Kubula, Kuba, David, Lukáš, Tea) – 875 bodů
3. **Masoxové** (OMV, Pibižuch, Madla, Vojta, Myšák) – 865 bodů
4. **Lapitové** (Tygr, Ondatra, Eliáš, Taška, a než odjel, i Honzín) – 830 bodů
5. **Argonauti** (Baloun, Bambul, Terka, Adam) – 774 bodů

A na konec i pořadí holek a kluků zvlášť:

1. Kubula; 2. Kuba; 3. Kex; 4. Sára; 5. OMV;
6. Tygr; 7. Madla; 8. Vavřík; 9-11. Myšák, Ondatra, Kvíčala; 12-13. Pibižuch, Eliáš; 14-15. Lukáš, Adam; 16. Tea; 17. Terka; 18-19. Taška, Baloun; 20. Bambul; 21. David; 22. Vojta; 23. Honzín.

Zelenou stužku tento tábor úspěšně složili Kvíčala a Ondatra.

A jak bývá zvykem, každý si podle svého pořadí vybral písničku a něco z připravených odměn. Oheň se táhl dlouho do noci a i když většina dětí již dávno spala, stále jsme broukali stokrát ohrané písničky a nechtělo se nám jít do tábora a do spacáků a spát. Vždyť tady v těch širých hvozdech už

Olympijské hry - běh daleký

budeme jen necelé dva dny, a proto je třeba využít každé minuty, aby člověk nasál tu okolní atmosféru do zásoby a měl uprostřed Prahy z čeho čerpat a nezcvoknul.

Den po slavnostním ohni jsme začali bourat tábor a balili vše, co zabalit šlo. Přijel ještě Hlad s autem na táborový materiál. Ani se mi o tom už nechce nic psát. Snad jen, že vše jsme stihli. I vlak, který tento rok neměl po cestě žádné zpoždění, a v Praze

Jana si pořídila nový fotoaparátiho aparát a tak máme zajištěn přísun dalších kvalitních fotografií.

se našla spousta dobrovolníků, kteří ochotně vykládali táborové věci z auta.

A to je k letošnímu táboru ode mě asi vše. Už se těším na příští rok.

Ahoj, Alfons

Put'ák – Rumunsko 2004

29. července – 11. srpna 2004

Ještě někdy v zimě jsem navrhl vyrazit na puťák na samý sever Rumunska shlédnout poslední přežívající lesní železnici a celé jsem to kamuflaval tím, že hlavním cílem bude pohoří Maramureș, tvořící kdysi hranici s předválečným Československem, nyní se Zakarpatskou Ukrajinou. Kupodivu nikdo dostatečně nahlas neprotestoval, a tak jsme se s blížícím létem začali zaobírat otázkou, jak se tam dostaneme. Poměrně jednoduchou dopravu autobusem jsme zavrhli, protože v den, na který měli ještě volné lístky, Jana nemohla. Naší snahou bylo vyhnout se kupování předražených mezinárodních lístků, a tak po několika hodinách strávených v nejrůznějších frontách na Wilsoňáku máme hromadné lístky Praha – Kúty a zpět, zpáteční jízdenku „City Star“ Kúty – Biharkeresztes, rezervaci Praha – Szolnok, rezervaci Szolnok – Cluj-Na-

poca a Budapest–Keleti – Praha. Při přestupu v Szolnoku kupujeme ještě rezervaci Püspökladány – Budapest. Jírovec s Janou (která má režijku) vyráží o půl dne dříve, kupuje si vnitrostátní jízdenky a přes hranice přeplavávají, podkopávají se nebo se dostávají jiným partyzánským způsobem. Jejich úkolem je získat ve městě Oradea rumunské Lei, koupit za ně lístky do Cluje, zaujmout na nástupišti takovou polohu, aby mohli být včas spatřeni (viz JŘ ČD) a přistoupit do našeho vlaku. Celá operace nakonec proběhla úspěšně a celkem i s mnoha stovkami kilometrů po Rumunsku a dalšími výdaji (mimo jídla z Prahy) nás to stálo přibližně 2.5 kKč na osobu .

Zbývajících osm účastníků se sešlo ve čtvrtek 29. 7. těsně před jedenáctou v noci u pokladny 24. Nakonec přicházejí všichni – Petr Příbyl, Kule, bratři Nejedlí, Magda, já s Tatouchem a Ahalbert, který k našemu překvapení zdaleka nedorazil jako posled-

Svůj první oběd v Rumunsku jsme strávili za katrem

ní. Nalézáme do Pannonky, neváháme a děláme si pohodlí. Batohy s metrčky jídla skládáme mezi sedadla a na jeden nosič, druhý poslouží ke spaní. Postupně nás budí průvodčí a pasáci, mezi nimi jeden veselý maďarský štiplistek. Dopoledne dorážíme do Szolnok, kupujeme zpáteční místenky, prohlížíme lokomotivní pomník a čekáme na rychlík *Ady Andre* (později zjišťujeme, že to byl básník). Ten nás po poledni přiváží do *Oradey*, kde se šťastně shledáváme s druhou výpravou. Pokračujeme na *Cluj* a cestou vyhlížíme zastávky *Bologa* a *Sțina de Vale*, kde jsme v minulosti vystupovali. V *Cluji* stiháme doběhnout ke katedrále a zpět, nakoupit pitnou vodu a v podchodu před nádražím vyfotit mafiány v nejtemnějším *Clujském* podsvětí. Také jsme si všimli, že zrušili naši oblíbenou samoobsluhu a že semafor odpočítává sekundy do konce zelené, při níž zelený pajdulák hýbe nohama. Pak nastupujeme do značně plného vlaku s patrovými vagóny, několik z nás kupuje dřevěné korále (a dělá tím hned několik dobrých skutků najednou), vlak se postupně vyprazdňuje a již za tmy

dorážíme do *Becleanu*. Zrovna se nechutně rozpršelo, ale nám nezbylo než vzít batohy na záda a vydat se několik set metrů skrz domky vypátrat nějaké místo k přespaní. Noc byla učiněné peklo. Bylo vedro a dusno asi jako v prádelním hrnci, mít zapnutý stan ve třech lidech bylo nemožné. Ležíme nazí na spacácích, větráme jak to jde, potíme se a přitom nás neuvěřitelně žerou komáři.

Brzo ráno (pokud se nemýlím, tak kolem šesté) odcházíme zpět na nádraží a pokračujeme v jízdě směrem na *Sighetu Marmatei*. Trať stoupá horským údolím, neutěšenou rumunskou krajinu plnou odpadků vystřídají malebné vykosené louky a výhledy na hory zpola zahalené v mracích. Pozorujeme babču, která prodává v kupé piva, otevírá láhve a zátky háže automatickým grifem za sebe otevřeným oknem. Míjíme stanici *Telciu*, kde jsme o pět let dřív začínali stoupat na *Rodnu*. Vlak přejíždí vysoké viadukty a nejvyšší část překonává několika tunely. Pak již klesá severním úbočím hor a v půl desáté vystupujeme ve stanici *Petrova*.

I. Maramureș

A prima ziua

Udělalí jsme pár nezbytných snímků odjíždějícího vlaku, poté jsme shledali, že drobně prší a vlezli jsme do čekárny s kachlovými kamny. Přebalili jsme batohy a vyzbrojili se proti dešti. Také jsme nakoukli do starobylé dopravní kanceláře (s jinými zajímavými kamny) a prozkoumali ekologický odpadkový koš, který má sice z každé strany výcejazyčně označený otvor na jiný druh tříděného odpadu, vše však padá do jedné jediné nádoby. Neradi jsme nasadili batohy a vydali se do vsi, kus po hlavní ulici a pak odbočkou do horského údolí. Právě se tam konal nějaký trh, všude byly davy domorodců a my jsme budili značnou pozornost. Po mostě jsme přešli řeku a pokračovali dále po *drum carroserului*, stále poměrně

Trosky hraničního plotu

hustě osídleným údolím. Pořád potkáváme spoustu lidí, před námi jde mladík, který si právě zakoupil novou kosu a chlubí se s ní kolemjdoucím. Po čase se déšť změnil v dost nepříjemný slejvák, a tak se snažíme schovat pod stromy, než přijdeme na to, že to nemá žádný smysl. Nakonec uvítáme přístřešek u cesty, ve kterém je katr (cutter), převody a ocelové vodní kolo. Vše vypadalo jako ještě nedávno použité, přestože scházelo koryto přivádějící vodu na kolo. Nejvíc jsme ale ocenili šindelovou střechu, která protékala jen na něklolika málo místech, a s chutí jsme si pod ní dali oběd. Poté, co déšť téměř ustal, jsme nabrali vodu ze studánky a pokračovali v cestě údolím. Chalup ubývalo a kolem byly krásné pokosené louky, poprvé padl návrh, abychom tam přespali, přestože bylo teprve brzké odpoledne. Ještě jsme ale pokračovali kus dál, až k místu, kde se údolí větví a mimo to prostředkem stoupá příkrá cesta. Potkali jsme baču se stádem koz a chvíli jsme se dohadovali, co budeme dělat a kudy jít, následně jsme zjistili, že se udělalo docela hezky a my jsme propadli lenivosti a rozhodli jsme se několikasetmetrové stoupání odložit na další den. S drobnými obtížemi jsme přeskákali a přebrodili bujný potok a

vylezli jsme na pěknou louku s výhledem a kravinci. Zbytek odpoledne jsme si užívali sluníčka, koupali se v potoce, zkoumali oranžového čolka u studánky a hráli na kytaru. Většina z nás vařila na vařičích, akorát Tatouch dělal oheň a Kule si pak na něm smažil ryzce. Ještě před setměním nás od něj vyhnal déšť, a tak jsme se po dlouhé době příjemně vyspali. Ještě kdo s kým spal a vařil: Kule a Aha spali v Cyklonu a vařil s nimi Petr (vlastní vlastní stan Gemma) na Manaslu 96. Druhý Cyklon a druhé Manaslu měli Tatouch a Magda, Jana s Jírovcem spali v neznámém stanu, vařili na Primusu 210. Sova, Turbo a já jsme spali v Pamíru a na zkoušku jsme měli nový starý vařič Svea 121L.

A dova ziuva

Přes noc a ještě brzo ráno docela lilo. Vyrazili jsme až asi v půl jedenácté a rozhodli jsme se stoupat střední cestou, vybuldozerovanými serpentínami. Kousek jsme se vrátili a prošli okolo ohrady s rozvalenými prasaty, ve které bačové v obrovských kotlích vaří sýr. Cestou nahoru pěkně lilo pro změnu z nás, neb bylo nesmírné dusno. Přeskakujeme metrová koryta vymletá

Pohled na Farcău z našeho tábořiště

vodou, což nás ujišťuje, že touto cestou již žádné povozy nejezdí. Při zastávce si Sova sedl na batoh a podívoval se, proč kolem něj lítá roj vos. Byl upozoněn, že nejspíš sedí ve vosím hnízdě, a při následném úprku naštěstí dostal jen jedno pigáro. Začalo mrholit, my jsme ztratili cestu a než jsme ji našli, museli jsme prolézt přes padlé klády a zarostlou paseku. Předhonil nás bača s asi třemi kluky, dvěma koni a psem, který mluvil ukrajinsky (ten bača) a povídal, že u nich nahore můžeme přespat. Posléze kopec zvolnil, les končí a dál stoupáme po loukách, přičemž se občas ocitneme v mraku. V úbočí pod smrky jsme se rozhodli poobědovat, zanedlouho však balíme protože je pěkná kosa a začíná mírně pršet. Stoupáme dál až k místu, kde cesta vede po vrstevnici svahem, nakonec jsme se ale rozhodli přelézt oblý kopec porostlý jalovci, protože jsme si nebyli jisti, jestli nechceme na jiný

hřebínek, než kam směřovala cesta – a taky že jsme chtěli. Mrholení se zvrhlo v nepříjemný déšť a opět jsme uprostřed mraku. Záhy jsme celí promočení a čvachtá nám v botách. Po paměti trefujeme cestu úbočím, kterou jsme si vyhlídli, než přišla mlha. Přelézáme kluzké skalky a přidržujeme se jalovců. Nakonec slezeme na pěšinku,

mlha se rozfouká a přítomní romantici se i přes mokré počasí radují ze scenérie s loukami, skupinkami smrků, palouky a skalkami, stádem krav a nekonečnými horami. Pokračujeme přes malebné náhorní rašeliniště a hledáme místo na spaní. Kolem bot se dělají jezírka a země se houpe pod nohama, Jírovec však důvěřuje podlážce u stanu, už chce zastavit a nechápe, kam pořád jdeme. Nakonec jsme našli relativně méně mokré a celkem rovné místo v borůvčí, postavili jsme stany, vydali se pro vodu a smýt pot v mechovém jezírku a posléze s chutí zalezli, naslouchající příjemnému hukotu vařiče, stojícího

venku v prudkém dešti. Do večera ještě chvíle zbývala, vedle četli Nevrlého a my jsme trochu hráli na kytaru a pokoušeli se o polyfonní zpěv, přičemž vyšla najevo naše zásada 3M. Turbo dostal vynadáno od svého bratra, že prý vůbec neudrží Melodii, pod Sovou byla podezřele vlhká podlážka a neustále jsme museli vysoušet loužičku u našich nohou, pročez vzniklo podezření, že Sova neudrží Moč, a já.....co jsem to vlastně chtěl napsat?

A treia ziua

Ráno nejdřív lilo, poté na okamžik i vysvitlo slunce, ale než jsme si stačili zabalit, opět nastalo mlhavé a deštivé počasí. Tak padlo rozhodnutí, že se nepodíváme na horu Pop Ivan (1934m), byla zahalena v mracích pročez bychom toho stejně moc neviděli. Všimli jsme si, že na plošině pár set metrů od nás tábořilo větší množství lidí (přirozeně Čechů), samozřejmě že si sbalili a vyrazili mnohem dřív než my. Ještě než nám zmizeli, stihl jsem vyzvědět pár užitečných informací. Byli od cestovky, tuším Poznání, a mířili na Farcău. Zjistili jsme, že po hranici se dá chodit bez problémů, rumunští pohraničníci prý procházejí

kolem poledne, většinou nedělají problémy (jen jednou prý odvedli výpravu do údolí), ale na ukrajinskou stranu ať prý radši vůbec nechodíme. Tyto informace pro nás byly poměrně hodnotné, protože z toho, co jsme o Maramureși četli, vůbec nebylo jasné, jestli se dá po hřebeni jít a jaké tam hrozí nebezpečí.

Vyrazili jsme tedy na cestu přes lesnaté kopčky, po hranici. Vlastní hranice je označena patníky a vede po ní poměrně schůdný průsek, avšak kopírující terén a zarostlý mokrou trávou. Na bývalé sovětské straně jsou zbytky ostré hranice, která pravděpodobně fungovala až do devadesátých let. Je to tak 6 až 10 metrů široký vybuldozerovaný pás se zbytky dřevěných kúlů, elektrických rozvodů a ostnatých drátů, který místy vede blízko hranice, občas si ale zkracuje cestu stovky metrů v ukrajinském vnitrozemí. Samozřejmě že se po něm jde o poznání lépe, a tak jsme se záhy rozdělili na dva tábory – ti disciplinovanější (možná méně odvážní) trvali na zachování trasy pochodu na rumunské straně, postupně jsme však čím dál častěji používali sovětský průsek. Bylo stále dusno, ale myslím, že ani nepršelo. Oběd jsme si dali pro jistotu na hranici a obtěžovaly nás u něj mraky

Vrcholová fotografie ze Stohu

mušek. Ze všech nejvíc je přitahoval Jírovec, který nám chvílemi téměř zmizel z očí. Všude rostly obrovské spousty borůvek. Na jednom místě (naštěstí přímo na čáře) jich byly takové davy, že jsme neodolali a zastavili jsme. Někdo pronesl, že je tam ty pohraničníci určitě mají nalíčené na turisty, a v tu ránu tam byli – dva rumunští vojáčky (měli modré maskáče, aby nebyli v borůvkách vidět). Opsali si údaje z pasů, mimo jiné i vstupní razítko do Rumunska, a opět nás varovali před chozením Ukrajinou. Byli celkem přívětiví a rozloučili se s námi s poznámkou, že u nás v Česku máme nějak málo ženskejch. Na tomto místě jsme začali počítat, jaký je poměr borůvek a vzduchu v nádobě (za předpokladu, že borůvky mají tvar koule). Chvíli nám trvalo, než jsme se navzájem ujistili, že to nezáleží na jejich velikosti, pokud jsou ovšem velké všechny stejně (Tatouch toto tvrzení sice stále zpochybňoval, ale přesto jsme se pustili do dalších výpočtů). A tak jsme si (nejen) po zbytek dne krátili cestu

počítáním pythagorových vět a objemů čtyřstěnů a kulových výsečí. Výsledek si již nepamatuji, ale doma jsem to v klidu na papíře přepočítal a zjistil jsem, že borůvky budou tvořit $[\pi\sqrt{(2)/6}]$ celkového objemu nádoby (tedy asi 74%).

Opoledne jsme vylezli z lesa opět na vyšší travnaté kopce a již jsme se začali rozhlížet po vodě a místu na spaní. Ušli jsme ještě pár kilometrů, pak začalo nepříjemně pršet a nakonec jsme se pustili úboční cestou, po které se odbočuje z hřebene na Farcău. Za chvíli jsme našli hezký pramínek, potůček a neskutečně drnovaté místo na spaní. Naštěstí vedle byla spousta čerstvých vyvrácených smrků, zřejmě smetených lavinou, z nichž se dalo vzít chvojí a vystlat s ním mezery mezi tuhými trsy trávy. Již dávno nepršelo, dokonce snad chvilkami vysvitlo slunce. Večer nás zahrála přeháňka, nám se ale nechtělo spát a znova jsme vylezli a seděli u ohně. Petr zahrál několik poučných písní, pak většina lidí odešla, ale pro změnu přišli dva mladí bačové, kterých nám bylo

líto, a tak jsme hráli dál, a to ještě dlouho potom, co bačové odešli. Nakonec jsme šli spát asi ve čtvrt na dvě.

A patra ziuva

Brzo ráno bylo úplně jasno, než však stačilo vylézt slunce a dosvítit až k nám, udělaly se mraky a znova se zatáhlo. Poté, co jsme si sbalili, začali jsme debatovat o tom, kudy půjdeme. Byly dvě základní možnosti – buď jít na nejvyšší vrchol Farcău (1958m), a nebo pokračovat po hraničním hřebeni. Po několikahodinovém vášnivém sporu bylo rozhodnuto, že si necháme nejvyšší vrchol s jezerem smrti a jinými znamenitostmi ujít a půjdeme dále po hranici. Nebyli jsme si jisti, jak hřeben vypadá, nenašli jsme o tom nikde zmínky, pouze jakési zvěsti, že je neprůchodný. Jediná mapa Maramureșe, kterou jsme sehnali, bylo nepodrobné schémátka s vrstevnicemi po 100m. A tak nakonec zvítězil názor, že to alespoň zjistí-

me a dáme světu náležitě vědět. Pokud toto někdo vůbec čte, mohu nyní předběhnout a ujistit ho, že hraniční pás a průsek pokračují přes celé pohoří a dá se po nich jít docela pohodlně.

Stihli jsme vyrazit již před polednem, vrátili jsme se na hřeben a pokračovali v cestě. Hranice vede střídavě po travnatých kopcích a zalesněnými sedly. Po poledni se opět strhává lehce emotivní spor o to, kde zastavíme na oběd. Nakonec zastavujeme v mraveništi a všichni jsou spokojeni. Překvapivě neprší, je celkem příjemné počasí. Po několika dalších kilometrech se již začínáme blížit ke kultovnímu místu a hlavnímu lákadlu této trasy, totiž špičatému vrchu Stoh, na kterém bylo předválečné trojmezí Rumunska, Polska a Československa. Ještě než tam dorazíme, potkáváme skupinu kamarádkých maďarských turistů, kteří nám věnovali výtisk publikace o Karpatech (kterou sami napsali). Bohužel je celá

Jedna z četných přestávek při cestě nahoru údolím Vaseru - dobírání vody

Vaření čaje nebo jum-jumek rovnou „ze stanu“ bylo kromě spaní často jedinou činností, jíž jsme trávili deštivá dopoledne

maďarsky, ale našli jsme tam adresu na autory a řekli jsme si, že jim napíšeme, ale zatím jsme to, pokud vím, neudělali, a tak to tu připomínám. Pak jsme ještě narazili na přátelského ukrajinského turistu, klesli jsme do sedla a začali jsme se za vydatné pomoci rukou drásat příkrým průsekem na vrchol Stohu (Vf. Stogul, 1651m). Ten zdobí původní válcový žulový patník s vyznačenými směry hranice, jen staré znaky a nápisy jsou otesány a ještě je čitelný nový nápis CCCP. Udělali jsme vrcholové foto, snědli kyselé rybičky a zkoumali hřebeny na bývalé československo-polské hranici s Černou horou a troskami mohutné kamenné hvězdárny, kde jsme byli o 8 let dříve. Ale to jen do chvíle, než jsme zjistili, že se odtamtud na nás žene déšť. To jsme se sebrali, seběhli ze Stohu a ještě pokračovali přes travnaté pláně takové tři kilometry k místu, kde se hranice v ostrém úhlu stáčí k severu. Tam už opravdu lilo, zjistili jsme,

že malá chaloupka u cesty je zamčená, že je to tam ošklivý a že tam nikde není voda, a šli jsme dál. Po ukrajinské cestě projel kdosi na motorce. Vystoupali jsme na travnatou náhorní pláň, pokračovali jsme v cestě přes plochý kopec, hledající vhodné místo, a nakonec jsme skončili nad takovým údolíčkem, které skoro vypadalo, jako by jim mohla téct voda. Přestože bylo všude mokro, potok se v korytě objevil až notný kus cesty po proudu. Příchod dalšího deště nás po večeri zahnal do stanů, kde jsme ještě chvíli hráli na kytaru.

A cincea ziua

Ráno jsme se probudili, abychom zjistili, že můžeme dál klidně spát, protože přšlo a byla hustá mlha. Tak jsme se flákali celé dopoledne ve stanech. Kolem poledne již sice do mraku občas zasvítilo slunce, ovšem vzápětí vždy přišel další déšť. S nevelkým ohlasem se setkal návrh sbalit si a odejít. Já jsem však začal být nervózní, že nám nezbyde čas na lesní železnici, ale ostatní to nechávalo chladnými. A to i ve chvíli, kdy jsem je začal přesvědčovat, že to je vlastně jediný důvod, proč jsou v oněch končinách. Zkrátka ignoranti. Trochu mě to štvalo, protože jsem několik měsíců o železnici sháněl informace, psychicky se připravoval a tak vůbec.... Nakonec jsme se dohodli, že se rozdělíme. Prvá část půjde napřed, sjede následující den vlakem do Vișeu de Sus, o den později znovu vyjede nahoru, setká se s druhou skupinou a sjedou dolů všichni společně. Ještě jsme vymysleli několik záložních plánů pro případ, že by vlak nejel (což se mohlo stát docela snadno).

Kule chtěl jít se mnou a Ahalbert měl od začátku málo jídla, tak nakonec odcházíme ve třech. Kule ještě došel pro zásobu vody k potůčku, abychom ji nemuseli večer schánět, a kolem čtvrté hodiny jsme vyrazili. Tedy ve skutečnosti byly čtyři, ale Petr vymyslel plán, jak donutit Ahalberta chodit včas spát a včas vstávat. V noci mu Kule přeřídil hodinky o dvě hodiny napřed, a tak

jsme se tvářili, že je vlastně šest. Prošli jsme mokrou trávou na hranici a vyrazili jsme do mlhy. Jdeme ostrou chůzí, bezvýsledně se snažíme určovat svoji polohu podle směru cesty a buzoly a jediným vodítkem je pro nás doba uplynulá od opuštění tábora. Potřebujeme minout výrazný boční hřeben, za kterým již potoky směřují do údolí, kterým vede úzkokolejka. Kdybychom sešli brzo, dostali bychom se do pěkného průšvihů. Nalézáme první ze zajímavých kovových sloupků, které označovaly hranici mezi Rumunskem a Polskem a z mlhy na nás vykukuje několik krav. Asi po hodině a půl svižného pochodu, kdy si stále nejsme vůbec jisti svou polohou, vylézáme na velmi strmý kopec. Tam chvíli čekáme, zda se nám nepodaří prohlédnout mlhou a zjistit, kde jsme, ale je to beznadějně. Scházíme po hraniční cestě serpentinami dolů, zkoumáme zbytky pásů od tanku a nakonec nalézáme pěkné rovné místo přímo na úzkém hřebínku (druhý den dokonce zjistíme, že kousek pod námi je pramínek a pěkný

potůček). Končíme a stavíme stan s tím, že ráno třeba bude trochu vidět a zjistíme, kde se nalézáme. Vaříme rýži s omáčkou, venku fouká vítr a prší, Svea hučí, ale voda se ne a ne vařit, tak alespoň trávíme čas diskusí na téma „smysl národních států“. Ahalbertovi není překvapivě vůbec divné, že v půl dvanácté (ve skutečnosti 21:30) se teprve šeří, asi je to tím, že celý den bylo značně temno. Do jediné předsínky Cyklonu jsme poskládali batohy, místo je tak rovné, že jeden z nás může spát hlavou opačně, netrápí nás žádné drny, a tak se nám spí nad očekávání dobře.

A șasea ziua

Po procitnutí Ahalbert pronesl: „Cože, to už budeme vstávat? Vždyť je teprve půl devátý!“ Kdyby chudák tušil, že ho budíme v půl sedmý :-))))). Vaříme čaj, balíme, fotíme litinový sloupek u stanu a vyrážíme po osmé hodině – neuvěřitelné! Zdá se, že Kuleho taktika funguje.

Mašinfira junior...

...a senior

Nicméně je stejná mlha jako předešlý den a nejsme vůbec o nic moudřejší. Takže vyrážíme dále po hranici a doufáme, že nějak poznáme, jestli už můžeme odbočit. Zkoumáme vydlabaný sloup sovětského plotu, který sloužil jako rozvodna, a jiný se zásuvkou na polní telefon. Náhle se mlha trhá a vysvitává slunce. Rozhlížíme se a měříme, že údolí již směřují na jih, nikoliv na západ, což je neklamné znamení toho, že jsme bezpečně minuli boční hřeben. Ještě delší dobu obcházíme ze severní strany vysoký kopec a za ním, po jedné až dvou hodinách pochodu, konečně opouštíme hřeben. Otevírá se nám pohled na jeho pokračování, hory se zde již rozvolňují a dál se táhnou nižší zalesněné kopečky, ale stále dokonale pusté, tak jako celé pohoří. Zdá se neuvěřitelné, že během posledních dnů jsme nepotkali jediného člověka. Scházíme po krásné louce s koberci mateřídoušky, červenými jestřábníky a stovkami dalších kytek, které umí pojmenovat jen Magda a možná Kule. Svítí slunce, zurčí potůčky. Maramureš se s námi ani nemohl rozloučit lépe.

Po chvíli vcházíme do staletého pralesa, přelézáme shnilé klády a klesáme podle zvětšujícího se potoka. Odhadujeme, kdy tudy mohl naposledy projít člověk. Pak však nalézáme jakýsi náznak stezky a záhy se ocitáme na obrovské rozbahněné cestě, kudy se sváží dřevo. Brodíme se bahnem, když vtom se proti nám šine buldozer. Zastavujeme ho a snažíme se zjistit od jeho dvoučlenné posádky nějaké informace o vlaku. Jediné, čemu jsme rozuměli, bylo „dvě hodiny“, ovšem vůbec nám nebylo jasné, jestli je to čas, za který se k vlaku dostaneme, hodina odjezdu nebo doba, po kterou vlak jede do Vișeu de Sus. Potokem oblézáme mohutný sesuv, který zatarasil cestu a po pár kilometrech se zleva připojuje jiné údolí, podle čehož správně určujeme, že míříme do osady Făina. Z potůčku jsme nabrali vodu, abychom ji zase vylili, protože o kus dál jsme našli pramínek. Pak se za námi vynořil traktor

s dvoukolovým vozíkem, na němž jelo několik chlapů. Řidič zastavil, posunkem se zeptal, jestli jdeme směrem dolů, a s naprostou samozřejmostí ukázal, ať si nalezneme. Než se traktor rozjel, chlapi nás ještě stihli varovat, ať se držíme, a věděli proč; valník s sebou nekontrolovaně házel a zmítal se v hlubokých výmolech cesty. Po chvíli nám došlo, že vrzání v traktoru je ve skutečnosti zvuk housliček v typickém folkorním vypalováku, linoucí se z radia, no zkrátka skvělý zážitek. Vtom už jsme spatřili křivolaké koleje a kdesi mezi stromy nám zmizel kouřící vlak, směřující vzhůru do údolí. Zajeli jsme do bahnitého překladiště dřeva, kde se natěžené klády lesními traktory nandávají na oplenové vozy a vlakem odvázejí dolů po proudu. Poděkovali jsme za svezení a šli jsme okouknout situaci. V kolejišti stála souprava osobních vagónů a od nějakého německého turistu jsme vyzvěděli, že lokomotiva se do půl hodiny vrátí a vlak pojedje zpět. Co víc jsme si mohli přát. Vlak jsme stihli, skutečně jede a navíc i tento den v parní trakci!

II. Lesní železnice (căilor ferate forestiere)

Úzkorozchodná železnice údolím řeky Vaser byla postavena před druhou světovou válkou. Doprava dřeva po železnici byla v té době běžná, podobných tratí pronikalo do karpatských údolí mnoho desítek. (I u nás na Slovensku jich několik fungovalo až do sedmdesátých let). V osmdesátých a devadesátých letech jsou však rumunské lesní železnice hromadně rušeny, dřevo čím dál častěji odvázejí nákladní auta. Trať v údolí Vaser je ale jedinou spojnici se světem, kromě ní horskou soutěskou vede jen řeka, a tak se železnice jakoby zázrakem udržela v plné síle dodnes. Je to sice jedna z mála lesních železnic, kde byla vůbec zavedena diesellová trakce, ovšem topení dřevem je pro dřevařskou

společnost v podstatě zadarmo, a tak zde stále dominuje pára.

Během čekání na odjezd jsme náležitě okoukli a nafotili dění okolo kolejí. Místní lidé používají trať k veškeré dopravě, na malých dvounápravových vozících převážejí náklady a po kolejích se prohání množství přestavěných automobilů. I Politiia de Frontiere má vlastní automobilovou drezínu. Domorodci ráno připojí svůj vozík na konec vlaku, nechají se vyvézt a když potřebují, sjedou samospádem zpátky dolů. A hlavně se nikam nespěchá. Po čase skutečně přijela shora lokomotiva, chvíli posunovala, připojili ji na začátek vlaku, ale nakonec odjíždíme asi s dvouhodinovým zpožděním. Zkrátka když se jede, tak se jede, žádná věda se z toho nedělá. Obsadili jsme místo v části služebního vagónu, který je při jízdě vzhůru zařazen přímo za lokomotivou a jeho oddělená polootevřená přední část je vyplněna dřívím. To se během cesty nahoru téměř spálí, cestou dolů už se skoro žádné nespotebuje, a tak vagón zůstane na konci vlaku. Měli jsme tudíž dokonalý výhled dozadu a v obloucích jsme mohli fotit a filmovat vlak, přičemž nás nikdo nerušil a ani jízdě po nás nikdo nechtěl. Skoro jsme uvěřili, že dolů se jezdí zadarmo. Akorát jsme trochu načichli karbolou z rozřezaných pražců, na kterých jsme seděli. Vychutnali jsme cestu divokým údolím, v jehož nejužší části trať prochází třemi tunely, a nejvíc jsme si libovali, když se venku spustil prudký déšť. Ke konci jízdy se údolí rozšířilo, kolem bylo čím dál tím víc luk, chalup a domků a kolem šesté hodiny vlak dorazil do areálu dřevozpracujícího závodu, kde trať začíná. Je zde tabule, na kterou se křídou píše, kam další den pojede jaký vlak a jakou bude mít lokomotivu. Zarazilo nás však, že tam bylo datum 7. 8., tedy až popříští den. Slečna v kanceláři, která je tady zřízena pro turisty, nám vysvětlila, že 6. 8. mají svátek, pracovní vlaky nejedou a nahoru jede pouze turistický vlak, jestli jsem to správně pochopil, tak vypravený kvůli českému

Jedinou cestou do údolí je železnice a tak po kolejích jezdí i upravená auta

zájezdu. Měli jsme smůlu, že jsme nemohli vidět pravidelné vlaky s dopravou dřeva, na druhou stranu ale bylo štěstí, že nahoru vůbec něco jelo. Kule s Ahalbertem vyrazili nakupovat a já jsem pronikl hlouběji do areálu, do depa. Dýmaly tam tři zatopené parní lokomotivy a stojí tam řady dalších, některé již jako úplné vraky. Než jsem ale stačil všechno nafotit, přišli dva týpci, jeden mi rumunsky nadával a ten druhý, takový slušňák, to volně tlumočil do němčiny, že se prý omlouvá, ale že mě musí vyhodit, protože by měli problémy se šéfem. Na otázku, jestli se můžu zeptat šéfa, mi řekl, ať přijdu v pondělí. Tak jsem se zase vrátil ke vchodu, kde jsem měl sraz s Ahalbertem a Kulem. Zakonverzoval jsem se sympatickou polskou rodinkou a jedním Američanem, který měl jakési povolení od ambassadora a dožadoval se s ním vstupu do areálu. Podnapilý zřízenec si ale se zmuchlaným papírem očividně nevěděl rady.

Místo na přespání jsme našli na pokosených kopečcích s krásným výhledem na město. Se stavbou stanu jsme pro jistotu otáleli až do soumraku, Kule zatím smažil fungl novou

Vahadlová studna ve Fäině

slaninu a konzumovali jsme zakoupené slanosti (pečivo s tvarohem, které nákupčiči koupili v přesvědčení, že jsou to sladkosti). Ještě jsme zkusili nějaké noční snímky a pak nás zahrnalo mrhnutí. Ahalbert se na mě v noci sunul takovým způsobem, že jsem nakonec musel ze stanu uprchnout a spát venku. Kule se pokusil Ahalbertovi přeredit hodinky zpět na normální čas, ale spletl se o hodinu, čímž se bohužel celý trik provalil. Velmi nás pobavila SMS od Sporýše, který chtěl vědět „nějaké bližší údaje o tom Rumunsku“, v domění, že jsme ještě v Praze a on pojedje s námi. Naše odpověď zněla „Je tu krásně“ :-))

Vstáváme před sedmou, balíme a utíkáme na nádraží. Kvůli Kuleho chybě si Ahalbert myslí, že je o hodinu víc, a tak přicházíme včas. Vlak ale samozřejmě odjíždí o dost později, než má. Kupujeme lístky pro cizince za 5 € (Rumuni jezdí asi za polovic). Stejně jako předešlý den táhne vlak parní lokomotiva Cozia1 (764.408), na níž je pozoruhodné, že byla vyrobena až v roce 1986. Na začátku cesty zastavuje vlak u obchodu a veškerý vlakový personál jde nakupovat. Vlak jede do kopce nesrovnatelně pomaleji, než jel dolů, většinou přibližně rychlostí chůze. Není problém za jízdy vystoupit a přejít do jiného vagónu. Celkem třikrát zastavuje a čerpá vodu, jednou dobírá dříví a je vždy dost času vylézt a fotit. Během jízdy začalo pršet a kola lokomotivy ve strmějších

úsecích prokluzovat, a tak jsme shlédli zajímavý způsob pískování kolejnic. Každá slušně vychovaná lokomotiva si sype písek přímo pod kola z písečníku, ale tady posádka lokomotivy vystoupí a v obtížném úseku klade na kolejnice v půlmetrových rozestupech malé kamínky. Občas je třeba zastavit a dělat páru. Na poslední úsek cesty jsem se vetřel na lokomotivu, musel jsem sice dlouho lokomotivní četu přesvědčovat, ale stálo to za to. Bylo to něco jiného než jízda na muzejní lokomotivě, která je v bezvadném stavu, ta tolik nevrže, neúpí, armatury lépe těsní a není tam tak prohnílá podlaha. Nakonec jsem mašinfírovi dal 5 € (nic menšího jsem neměl), možná jsem ho tím zkazil, ale bylo mi blbý mu nic nedat.

Do Fäiny jsme dorazili s asi tříhodinovým zpožděním a šťastně jsme se shledali se zbytkem výpravy. Ještě jsme naplnili flašky vodou u vahadlové studny a pak jsme sjeli vlakem zpět do Vişeu.

Těžko se to popisuje, ale železnice v údolí Vaseru, to je zkrátka úplně jiný svět. Výlet mnoho desítek let do minulosti. Bylo těžké uvěřit, že jsme ani ne 1000 kilometrů od domova. Tato trať již nejspíš do budoucnosti vydrží, ale stane se z ní tuctová turistická atrakce; folklor, autentická špína a neopakovatelná romantika se vytratí. Již dnes jsou během sezóny ve vlcích řazeny nevkusné turistické vozy, plně obsazené. Ve Švýcarsku se organizují sbírky na podporu železnice a kdo ví, nebýt impulsu ze zahraničí, možná by se ani neobnovil provoz po nedávných povodních, ačkoliv doprava dřeva zcela určitě není prodělečná. Kdo zaváhá, ten přijde o výjimečný zážitek!

Intermezzo

Ve Vişeu de Sus se odpojili Jírovec a Jana a s českým zájezdem se svezli směrem na Borşu, odkud pokračovali na Munţii Rodnei. My ostatní jsme se vydali do města,

kde jsme ještě nakoupili nějaké chleby a zahár (cukr). Z projíždějícího auta zamávali strojvedoucí se synkem (který celý den pomáhal na lokomotivě). Pak jsme přešli přes most, pod kterým byla naplavená nepředstavitelná kupa odpadků, hlavně PET lahví. A za ním, na zastávce jsme zjistili, že v půl osmé nám ujel poslední bus do Vişeu de Jos, pročež jsme museli vyrazit pěšky. Po chvíli jsme ještě zastavili na takové nevzhledné periferii a dali si něco k jídlu, pak se kolem nás začali stahovat toulaví psi a radši jsme pokračovali. Vyndali jsme světla, aby nás řidiči viděli, a rychlým tempem jsme urazili nějakých pět kilometrů k nádraží. To jsme našli s menší dopomocí místních. Pod střechou na perónu jsme se vybalili, uvařili čaj a někteří si dali br. kaši. Pak nás čekaly tři hodiny spánku, velmi příjemného, přestože jsme leželi na betonové podlaze. Ve 2:30 nás vzbudil budík a Tatouch se zeptal, kdo uklidil kulecí vařič. Podezření, že ho uklidili dva pánové sedící na blízké lavičce, bylo ale naštěstí vyvráceno. Jak jsme si balili, začali na nás ti dva pánové dohlížet,

Aha, umyvadlo a turistická značka „modrý kříž“

abychom tam nenechali nepořádek, tvrdili, že jsou od policie, a ukazovali nám dokonce jakési průkazky. Ve 3:20 přijel vlak osobák (bez příplatku). S radostí jsme zjistili, že je téměř prázdný, každý si lehl na jednu lavici a spali jsme jak dudci až do Cluje, kam jsme dorazili po osmé hodině. Na to, že jsme během noci přejeli půlku Rumunska, jsme se nádherně vyspali (alespoň pokud mohu mluvit za sebe). V Cluji jsme měli nějakou hodinku času, během níž jsme se pokusili koupit místenky a příplatek do Teiuş, abychom zjistili, že nám byl přes všechno úsilí prodán i s lístkem, čímž jsme každý trátili několik desítek Kč.

III. Trascău

A prima ziua

V jedenáct hodin jsme dorazili do Teiuş, kde jsme zjistili, že nejbližší autobus k Rămeţskému klášteru jede až ve čtyři odpoledne. Ujali se nás dva taxikáři s daciema a nabídli nás tam odvézt za 10€/auto. Opět se ukázalo, že osm lidí je zcela optimalní počet pro cestování, nejenže se akorát vejdou do jednoho kupé, ale navíc se akorát vejdou do dvou taxiků. Nacpali jsme bágly do kufrů a vyrazili jsme. Náš taxikář cestou tankoval, příliš jsme nedávali pozor, ale zdálo se nám, že odjel bez placení. Ještě před polednem jsme dorazili ke klášteru. Pálilo slunce, a tak jsme na trávníku před ním vysypali zvlhlý obsah batohů. Libujeme si, protože máme po týdnu beznadějně mokra konečně zase suché boty. Postupně chodíme na prohlídku kláštera, kde je jeden malý a starý kostel, na kterém je zajímavé, že byl o dva metry vyzdvihnut (zřejmě kvůli vlhku), a jeden nový a velký kostel, dokončený na začátku devadesátých let. Do toho nás nechtěli vpustit, že prý jsme málo decent, tak jsme provedli různé úpravy, abychom zakryli kolena, což vzbuzovalo všeobecný posměch. Ale dovnitř jsme se vecpali, tam nám Petr vysvětloval, co znamenají výjevy na zdech (ještě že jsme

ho s sebou měli). Jinak mě klášter příliš nenadchl, zajímavější jsou vápencové stěny, které strmí nad ním. Trochu to připomíná Sv. Jána pod skalou, ovšem ve větším.

Co ale čert nechtěl – začalo se schylovat k dešti, tak jsme doobědvali, naházeli věci zpět do bágů, nabrali plné flašky vody z nejposvátnějšího pramene a vydali jsme se po modrém kříži (turistická značka). Z cesty byly vidět jeptišky kuchtící cosi venku na ohni v obrovském kotli. Po drum carroserului procházíme vesnicí, kde se již začínají objevovat domy s vysokánskou doškovou střechou, typické pro Trascău. Po čtyřech kilometrech dorážíme na začátek Rămețské soutěsky. Záhy jsme pochopili, že přelézání skalek nad vodou nikam nevede, ti, co měli sandále, si je obuli, ti, co je neměli, šli bosí a Kule neváhal a brodil v čerstvě usušených pohorách. Z deště naštěstí nakonec téměř nic nebylo, vápencové stěny kdesi vysoko nad námi jsou znovu osvětlené sluncem. Procházíme kolem skalní brány, kterou protéká řeka, soutěska se ještě zužuje a místy musíme brodit ve vodě hluboké téměř po pás, tam, kde ani to

V Rămețském klášteře

nejde, je naštěstí ke skále připevněno ocelové lanko, po kterém se dá ručkovat. Důkladně ověřujeme starou známou pravdu, totiž že vlhký vápenec klouže. Po necelých dvou hodinách a necelých dvou kilometrech se údolí opět rozevívá, zastavujeme na prosluněné stráni a koukáme na strhující scenerie. Ostrohy nad soutěskou dělí ode dna potoka půl výškového kilometru. Pak procházíme kolem několika krav a statných býků a ocitáme se ve vsi Cheia, kde je kostel, pár roztroušených chalup a vyřezávaná kaplička, i lávky z jediné kluzké klády tam mají, zrovna tak jak to popisuje Mr. Nevrlý. Akorát je nehlídá skřehotavá stařena, ale bodrý bača, který nám nakonec ukazuje místo, kde můžeme spát. Po večeři ještě chvíli zpíváme u ohně, než začne pršet.

A dova ziu

Ráno byla podezřelá mlha a vlhko. Jen co jsme opustili tábořiště, prošli jsme kolem pramínku s dřevěným korýtkem, který byl zřetelně označen smaltovanou cedulkou na vedlejší vrbě jako Apă potabilă. Asi tak po kilometru jsme došli k hezkému tábořišti (příště musíme spát tam), kde odbočovala značka do soutěsky potoka Geogegului, 15 minut vzdálené. Shovali jsme batohy a vyrazili jsme tam. Cestou se asi 50krát přelézal potok, Turbo uklouzl a namočil si jednu botu, pak uklouzl a namočil si obě, pročež dostal lehčí prskavcoidní záchvat a vrátil se. Dobře udělal, protože soutěska za moc nestála. Ve srovnání s tou, co jsme prošli předešlý den, to byl uplný hadr, asi tak jako Malčický potok proti Niagaře. Než jsme nasadili batohy a vydali se dál, ještě jsme se chvíli vyhřívali a sušili na trávě, neb se udělalo hezky. Pak šla kolem bačová s bačou a čerstvě nadojeným mlékem, které jsme od nich po chvíli smlouvání o ceně koupili. Na další cestě jsme nabrali vodu z pramínku, fotili malý roubený chlívěk s charakteristickou střechou, pak cestu pohltit bukový les, v něm jsme zkoumali potůček s travertinovými jezírky. Znovu se udělalo nepříjemné dusno a než jsme vy-

Typická trascăuská chaloupka . Volební agitace probíhá i zde.

lezli po strmé louce do vsi Brădești, začalo pršet. Ve vesnici jsme vyfotili bývalý Magazin Mixt, kde jsme v roce 1997 za noční bouřky a výpadku proudu jedli chleba s hořčicí. Povídal si s námi veselý fousatý pop, který tam přijel sloužit mši (byla neděle) a poté jsme vyrazili dál, údolím směrem k Huda lui Papară. Začalo lejt a tak jsme se drze schovali v chlívku u cesty, jen Ahalbert nejdřív zůstal stát v dešti a rozčileně povídal cosi o nekonzistentním uvažování, proč prý jsme nezůstali pod střechou ve vesnici. Byl dávno čas oběda, a tak jsme něco slupli. Déšť naštěstí netrval dlouho. Na další cestě procházíme několika vískami s pěknými chalupami, cesta se zmenšuje a pak zastavujeme na takové krasové louce, svítí slunce a máme válečí náladu. Aha si nalil vodu do přírodního umyvadla, aby si umyl ruce. Usoudili jsme, že je nevyšší čas převařit mléko, aby se nezkazilo, ale byla to jen záminka, proč zůstat na pěkném místě asi dvě hodiny. Po týdnu mokrého počasí se stále nemůžeme nabažit slunce. V podvečer pokračujeme ještě asi kilometr,

až na hranu nad jeskyní, tam necháváme batohy a Ahalberta a po loukách scházíme do kotle, kde končí dvě údolí a potoky mizí v jeskyni Dilbina, aby se vynořily na druhé straně kopce z Huda Lui Papară. Kotel pod stometrovou svislou stěnou se prý při jarním tání zpola zaplní vodou. Jeden potok přitéká soustěskou, ve které tatík se synem zrovna chytají ryby na pruty z klacku, druhý padá z výše vodopádem a společně se ztrácejí v otvoru pod skalou, do kterého se Sova snaží mermomocí spadnout. Zjišťujeme, že monumentálnost toho místa na fotografii zachytit nelze, tak se alespoň ještě koupeme, nabíráme vodu, Sova zjišťuje, že ztratil hodinky, ale nemůže je nalézt a již za soumraku se vracíme zpět k batohům. Stavíme stany a druží se s námi sympatický dědýs z krásně uklizené minichaloupky, která stojí opodál. Přinesl nám misku jakýchsi podezřelých drobných hub, které nikdo z nás nezná, a s opovržením zahazuje Kulecí křemenáče. Když se tváříme rozpačitě, běží ještě pro kus slaniny, abychom to měli na čem smažit.

Cesta soutěskou – úroveň 1

Cesta soutěskou – úroveň 2

A treia ziua

Ráno se v údolích na obou stranách válí nízké mraky, hřebínek, na kterém spíme, z nich jen postupně a neochotně vylézá a postupně prosvítá slunce, aby mohl přijít další pěkný den. Připomíná to podzimní počasí. Sova se ještě vrací dolů a neúspěšně hledá hodinky. U dřevěné kapličky se ještě ohlédneme po krásných vykosených loukách s chaloupkami a pasoucími se kravami, jednom z nejhezčích míst kde jsme spali, a klesáme bukovým lesem k Huda lui Papară. Přešli jsme přes lanový mostek, u jeskyně jsme nechali batohy a vrhli jsme se dovnitř, ovšem záhy jsme zjistili, že chodník nad vodou, po kterém se dříve dalo jít, je již zničený a válí se tam z něj pouze zohýbané kolejnice. Tak jsme zuli boty a dál jsme brodili a přelézali mohutné balvany. Ti nejotrlejší to vydrželi nějakých sto metrů do nitra jeskyně, tam to začínalo být trochu víc o hubu.

Zbývalo dojít nějakých pět kilometrů po

drum carroserului do obce Sălciua. Cestou někteří z nás kradli vesničanům přes plot blumy. Řeku Arieș jsme překonali po mostě a pak nadešel dlouho očekávaný okamžik – cesta křížila zarůstající úzkorozchodnou železnici Turda – Abrud, jejíž provoz byl zastaven v roce 1999. V Sălciua jsme došli na náves, zjistili jsme, že autobus do Ștei (dříve Dr. Petru Groza) skutečně pojede kolem sedmé, koupili jsme nějaký chleba a cosi k pití a kolem poštovní úřadovny jsme se vydali zpět za město. Na poště jsme se zprvu divili, proč se nám dáma sedící ve vedlejší místnosti za prosklenou stěnou nevěnuje. Když jsme se ale delší dobu domáhali pozornosti, bylo nám vysvětleno, že vystavené pohledy se tu neprodávají a peníze tu taky vyměnit nejdou. Zřejmě jediná služba, kterou pošta zajišťuje a kvůli které platí dotyčnou dámu, je oznamování zákazníkům, že se zde žádné služby neposkytují. Pak jsme se odebrali na travnatou mez u kolejí, nedaleko nádraží. Dali jsme si oběd, počasí zprvu vypadalo na déšť, a tak jsme vztyčili tropika od stanů, nicméně po pár kapkách se ukázalo, že bude nadále pražit slunce. Prozkoumal a zdokumentoval jsem chátrající nádraží s kolejovou váhou, rozkradenými vyhybkami a špendlíky rostoucími přímo v kolejích. O obnově provozu na této bezmála stokilometrové železnici stále probíhají diskuse, ovšem příliš nadějí v to nevkládám.

V průběhu několika zbývajících hodin do odjezdu autobusu se někteří snažili spát, jiní je zlomyslně budili a také se četl Nevrlý. V podvečer jsme se vypravili s předstihem zpět na náves, kam skutečně podle jízdního řádu dorazil autobus, a to nečekaně moderní, žádný starý ikarus, jak je v Rumunsku zvykem. Čekalo nás několik hodin jízdy, během níž jsme museli poslouchat moderní hudbu linoucí se z reproduktorů. Zajímavý horský úsek silnice za Arieșeni jsme bohužel už projížděli za tmy. Ve Ștei jsme již zkušeně přešli za nádražím přes řeku a zahrnuli na komfortní místo u kukuřice, kde jsme tábořili v roce 1999. Ještě asi v půl

druhé v noci jsme se Sovou chytře převažovali vodu z hydrantu v Šalciua, abychom měli co pít ve vlaku (místo toho, abychom si jako ostatní druhý den koupili pítí).

Epilog

Vlak nám odjížděl tuším okolo sedmé. Předstih, se kterým jsme vstali, byl dostatečný, a tak se nám podařilo včas zakoupit lístky a ještě utratit zbylé peníze za vodu a sušenky. Vlak byl dostatečně volný na to, abychom se mohli natáhnout na lavici a dospat. V Oradee jsme po chvíli váhání nastoupili do mezinárodního vlaku kategorie IV (intervillage), motoráčku ze Studénky známého u nás jako řada 810. Ten nás dovezl do Püspokladány, kde jsme nějakou dobu čekali u lokomotivy na pomníku, stroje typu, který jezdil i na Slovensku u ČSD jako 331.0. Noblesní IC, do kterého jsme následně nastoupili, v interiéru spíše vypadal jako letadlo, když se rozjel, čekali

jsme, kdy se odlepí od země. Někdy kolem druhé hodiny odpoledne jsme vystoupili v Budapešť-Keleti a měli jsme několik hodin času do odjezdu Pannonie. Pokusili jsme se dát bágly do úschovny, ale bylo to pekelně drahé, a tak si je většina z nás nosila s sebou. Petr a Magda šli do galerie, Tatouch relaxoval v parku (bylo ukrutné vedro) a ostatní jsem nalákal na muzeum nejstarší linky metra na evropském kontinentě. Budapešťské metro bylo otevřeno v roce 1896, o čtyři roky dříve než v Paříži (v Londýně však jezdilo již v roce 1863). Jediné, co jsem o muzeu věděl, bylo, že je umístěno v jedné z původních stanic, v místě, kde se současná trasa od původní odklonila. Zeptal jsem se v informacích na nádraží a poslali nás do parku Városliget, kde linka metra končí. Tam jsme však našli pouze funkční stanici a paní z kukaně nás poslala na druhý konec linky, do centra. Svezli jsme se tedy metrem a cestou jsme prohlíželi a fotili jednu z původních stanic,

Naše přivítání v Brădești místním popem

Hřebínek nad Huda lui Papară

kteře byly nedávno pečlivě zrekonstruované do původní podoby. Ani na druhém konci však nebylo po muzeu ani památky a nikdo o ničem takovém nevěděl. Začali jsme tedy pátrat v terénu, zkoumat, kde se mohla současná trasa odchýlit od původní, a půjčovali jsme si od turistů jiné mapy s nadějí, že tam snad bude muzeum zakresleno. Vše bezvýsledně. Ostatní už usoudili, že jsem si to celé asi vymyslel, a vydali jsme se alespoň k Dunaji podívat se na řetězový most a parlament. Na nábřeží jsem si od nějakých turistů půjčil průvodce a konečně jsem tam muzeum metra našel – je u stanice Deák F. tér, ovšem již mělo zavřeno. Alespoň to víme pro příště. Později, v Praze na nádraží, nás při pohledu na mapu MHD napadlo, jestli u nás náhodou není také nějaká utajená stanice metra se začarovaným muzeem, o kterém nikdo nic neví.

Oběhli jsme parlament, který byl zrovna zčásti ukryt v dřevěném lešení, pod nímž byla kamenická dílna, kde se rekonstruovaly neogotické detaily. To na něm bylo asi nejzajímavější. Turbo, Kule a Aha chtěli

jet zpátky na nádraží metrem, aby utratili zbývající forinty. My jsme se Sovou vyrazili pěšky a když jsme přišli na nádraží, Kule a spol. tam ještě nebyli. Metro totiž mělo výluky, a tak šli nakonec také pěšky, Panonii však doběhli na poslední chvíli (Aha se zkrátka nezapře:-). Z vlaku jsme konečně po nějakém vystupujícím pasažérovi poslali pohled Vrápencovi (který s námi nemohl jet). Petr nechal svůj batoh bez dozoru, a tak jako poslední získal koňskou podkovu, kterou jsme již tradičně našli na začátku puťáku a navzájem jsme si ji potají přibalovali. Jestli se nepletu, jinak se již nestalo nic výjimečného, a tak jsme mohli ve středu 11. 8. brzo ráno vystoupit v Praze na Wilsonově nádraží a na delší dobu opět začít předstírat, že jsme normální, slušně vychovaní a civilisovaní občané.

Názory se mohou různit, ale alespoň já jsem měl problémy si to množství zážitků srovnat v hlavě. Byl to zkrátka skvělý výlet, kdo nejel, prohloupil. Akorát bychom příště mohli vyrazit na delší dobu.

Vědecký koutek

V minulém vědeckém koutku jsme zabrousili do oblasti lingvistické a nyní bychom vás chtěli seznámit s novinkami z oblasti technické. Rádi bychom vám totiž představili nejnovější zařízení z oboru IT technologií - Komplexní Nezávislý Informační Heterogenní Akvizitor, známý jako KNIHA.

Tento nástroj znamená opravdový průlom v dnešní informační společnosti: žádné dráty, žádné elektrické obvody, žádné baterie, nemusí být připojen k žádnému zdroji energie a nemusí se zapínat. Použití je tak prosté, že to zvládne i malé děcko - stačí prostě otevřít desky. Je malý a snadno přenosný, lze jej používat prostě kdekoli - třeba i v křesle u krbu - a přitom je schopen nést obrovské množství informací, objemem srovnatelné s kapacitou CD-ROMu.

Princip je vpravdě důmyslný - každá KNIHA je zkonstruována ze sady listů papíru (recyklovatelného), kde každému

listu je přiřazen unikátní numerický index. Jeden takový list je schopen nést tisíce bitů informací. Tyto listy jsou tzv. double-density, to jest informace lze zapisovat na obě strany listu (tzv. stránky), tím je ještě zdvojnásobena kapacita. Všechny listy jsou speciální technologií spojeny do souvislé řady dle indexu tak, že tvoří jeden celek, ale přesto s nimi lze manipulovat (otáčet je) dle potřeby. Každá stránka je opticky snímána a informace jsou registrovány přímo ve vašem mozku.

Pohyb obsahem KNIHY je řízen pouhým pohybem ruky, držící list. Funkce „Prohlížení“ umožňuje dosáhnout okamžitě jakékoli stránky, ať už směrem dopředu či dozadu, bez nutnosti sekvenčního načítání. Největší výhodou je primární index - tzv. „Obsah“, který umožňuje vyhledat libovolnou informaci, která je zahrnuta do indexu. Díky unikátní technologii „Kapitolování“ lze dokonce hledat skupiny informací podle přibližného popisu, aniž by příslušné listy musely být nutně všechny zahrnuty do primárního indexu.

Volitelné příslušenství „Záložka“ dovoluje navíc přesně označit místo, kde jste skončili při minulém použití, aniž by došlo k jakékoli modifikaci KNIHY! A pozor - „Záložka“ funguje, i když je KNIHA zavřená! Přijaté standardy dovolují téměř neomezenou kompatibilitu Záložek, takže drtivou většinu z nich lze bez obav použít do jakékoli KNIHY bez ohledu na to, kdo KNIHU vyrobil. Přenosná, trvanlivá a komfortní, to je KNIHA - revoluční vlna nové generace zábavy i poučení. Ve výrobě je řada nových titulů mimo jiné díky vynikající vývojové podpoře - pomocí speciálního nástroje zvaného Translinguální Uhlíkový Širokopásmový Kompaktní Anotátor (TUŽKA), lze vyvíjet jakoukoli KNIHU bez ohledu na typ informací, jaké má obsahovat.

Z e-mailu vytáhl Turbo

Na jarním srazu s Ginkgem v květnu sněžilo! Sraz se ale konal na České Sibiři, takže událost to nebyla zas tak překvapivá. Celková účast dosáhla cca 70 lidí. Počasí ovšem nedovolilo odehrát nedělní match v lakrose, a tak ten byl přeložen na Letnou. Deště si nejvíc užili Špatníci na kolech.

Nedaleko odtud má chatu Magda, která nebyla do té doby vyfocena v galerii na webu. Alfons a Krup proto během prázdnin vyjeli na kolo Magdu navštívit a vyfotit a od té doby na webu je.

Před táborem ještě proběhla náborová akce u muzea Podskalí, kterou jsme ale pracovníě nazvali „Podskalské šaškování“. Postavili jsme na dětském hřišti zubříka, učili děti rozdělávat oheň třením dřev, lasovat a podobné legrácky. Efekt akce byl sice nulový, nicméně aspoň jsme sklidili úspěch se zubříkem, kde se schovávali kolemjdoucí před deštěm.

Červnové družinové výpravy byly v některých případech zkráceny na jednodenní, (š)Patníci dokonce nejeli nikam. Pytlíci se spokojili s návštěvou ZOO.

Tábor letos začínal v půlce pracovního týdne, a tak někteří rádcí dorazili se zpožděním. Vydali jsme se po stopách Odyssea s drobnými dějovými odchylkami – Alfons jednoho dne přivedl do tábora prašivého psa a ani o stěvních chřipce se Homér nezmiňuje.

Maďal nenápadně prosadil, aby se na puťák jelo do železničního kraje Rumunška (Maramureș a Trascău), ale mašinky se nakonec líbily i ostatním (některým). V Maramureși přelo jako vždycky, zato Trascău jsme pro tentokrát poznali v lepším světle, než posledně (posledně to totiž bylo v noci a ve světle blesků).

Alfons stále neopravil loď.

###

Možná vyjde další ŠUP. „Pomalou, ale jistě stříhám natočené záběry. V krátké době se jistě dočkáte filmu z tábora a z puťáku,“ řekl Kule.

ŠUP, čili Šumařovo podlouhlé ukulele, vydává **TK Vyšehrad, Rejskova 13, Praha 2, www.vysehrad.org**. Vydáno nákladem 50 výtisků. Přijím příspěvků: sup@vysehrad.org. Korekci a cenzuru provádí redakce. Uzávěrka následujícího čísla je příště v 16:13. Obrazový materiál: Foťák & co. Tiskne: tiskárna. Informace o předplatném: 800 123 456. Nevyžádané příspěvky se nezvracejí. Užití části nebo celku (zejména k toaletním účelům) bez výslovného svolení vydavatele se tresce!